

MAA-AMET

Keskkonnaamet

Teie 9.11.2023 nr DM-119595-12

Meie 17.11.2023 nr 9-3/22/5003-8

**Keskkonnakaitseloa muutmistaotlus nr
T-KL/1013493, menetlus nr M-119595
Rabivere turbatootmisala**

Maa-ametile on saanud teade keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS dokumendist DM-119595-12, keskkonnakaitseloa muutmistaotlus nr T-KL/1013493, menetlus nr M-119595. Rabivere turbatootmisala keskkonnaloa taotlus põhineb tehtud jääkvaru uuringu tulemustele. Võrreldes hetkel kehtiva loaga soovitakse kaevandamisõiguse kehtivusaega pikendada 30 aasta võrra, laiendada kaevandamise luba kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbatootmisala plokile 5 aT ning viia olemasolevad mäeeraldise ploki piirid ja mahud kooskõlla tegelikkusega. Lisaks kattub praegune mäeeraldise teenindusmaa eraomandis olevate kinnistutega Kelluka (tunnus 31701:005:0078) ja Rohelise (tunnus 31701:001:1255) ~1,4 m ulatuses, mida käesoleva taotlusega on soov korrigeerida. Maa-amet tutvunud esitatud taotlusega, märgib järgmist.

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa tegelikud pindalad on vastavalt 136,94 ha ja 162,07 ha, mis on kooskõlas keskkonnakaitseloa taotluse vormil, seletuskirjas ning graafilistel lisadel *Mäeeraldise plaan* ja *Korrastatud ala plaan* märgitud pindaladega. Asuvad katastriüksustel Rabivere turbatootmisala (tunnus 31701:006:0850; turbatööstusmaa, möödistatud, suvaline), Vardi metskond 121 (tunnus 31701:001:0484; maatulundusmaa, kaardi ja plaani alusel) ja Jassi (tunnus 31701:006:0154; maatulundusmaa, kaardi ja plaani alusel).

Taotletav mäeeraldis hõlmab Hagudi turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0111) vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru 1 ploki ja hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru 2 ja 5 plokke. Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult olemasoleva Rabivere tootmisala (loa nr Rapm-011; loa omaja Rapla Turvas OÜ) mäeeraldist.

Seletuskirja kohaselt ei ole taotletava mäeeraldise piiresse jäävast aktiivsest varust kogu hästilagunenud turbakiht kaevandatav, sest turbalasuundi lamamile tuleb jätta korrastamiseks vajalik jääkturba kiht, mis sõltub korrastamise suunast. Mäeeraldisel on soodsad tingimused ala taastuvaks sooks moodustamiseks, mille tarbeks jäetakse mäeeraldise põhja 0,2 m paksune jääkkiht. 0,2 m paksune jääkkiht on kujutatud graafilise lisa *Geoloogilised läbilõiked I-I'...III-III'* läbilõigetel.

Olemasoleva Rabivere turbatootmisala mäeeraldisega on seotud 1 ja 2 plokk ning nende jääkvaru maavarade registris seisuga 30.09.2023 on järgmine:

1 plokk: vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru – 156 tuht

2 plokk: hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru – 400 tuh t

Keskkonnakaitseloa taotluse vormil on korrektne viide varuplokkide nimedele ja maavarade registris arvel olevatele maavaravaru kogustele seisuga 30.09.2023. Palume loa muutmise korralduses kirjeldada, millise kuupäeva seisuga on varu kogus loale märgitud. Palume kirjeldada loal varu kogus maavarade registris arvel oleva info alusel ja kvartali lõpu kuupäevaga, et loa andmed oleks kokku viidavad kvartaalsete kaevandatud koguste aruannetega.

Taotletava mäeeraldise vasakpoolne lahustükk kattub Maidla jõe (Eesti looduse infosüsteemi kood (edaspidi EELIS kood) VEE1098300) ja selle veekaitse ja kalda piiranguvööndiga. Veeseaduse (edaspidi VeeS) § 120 lõike 1 kohaselt ja looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 37 lõike 4 kohaselt veekaitsevööndis ja kalda piiranguvööndis kaevandamise piirang ei laiene maavara kaevandamise tõttu tekkinud tehisveekogu kaldale, mis asub maardlal, mäeeraldisel või selle teenindusmaal, kuni kaevandatud maa korrastamise kohustuse täidetuks tunnistamiseni maapõueseaduses sätestatud korras.

Maa-ameti peadirektori korraldusega 08.06.2020 nr 1-17/20/1462 hinnati ümber Rabivere tootmisala turba jääkvaru. OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud uuringuaruande (Hagudi turbamaardla Rabivere turbatootmisala jääkvaru uuringu aruanne (varu seisuga 31.03.2020), EGF 9369) lisas 7 on selgitatud, et Rabivere turbatootmisala lahustüki ümber moodustati peale 1962. a aastat piirde- ja kogumiskraavid alale, kus varasemalt puudus vooluveekogu. Kuna tekkis vajadus uue veeväljalasü järele, on Rabivere tootmisala kuivendussüsteem ühendatud Maidla jõega. Rapla Turvas OÜ-le on antud vee erikasutusluba nr L.VV/328689 Maidla jõkke kaevandusvee juhtimiseks. Maidla jõe osa, mis külgneb ümberhinnatud plokkidega, asub keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaardi nr 0111 kehtiva kande kohaselt Hagudi turbamaardlal. Jääkvaru ümberhindamine toimus Rabivere turbatootmisala mäeeraldise piires, mis ei ole korrastatuks tunnistatud. Eeltoodust tulenevalt vastab Maidla jõe osa, mis külgneb ümberhinnatud plokkidega, VeeS-s ja LKS-s sätestatud erandi kohaldamiseks vajalikele tingimustele, st asub maardla alal, on kaevandamistekkeline ja ala ei ole tunnistatud korrastatuks, mistõttu on veekogu veekaitsevööndis ja kalda piiranguvööndis põhjendatud ja lubatud rakendada VeeS § 120 lõike 1 ja LKS § 37 lõikes 4 sätestatud erandeid kaevandamise suhtes.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa lääneosale jäävad 1-20 kV elektriõhuliin AS-25 (VID kood 1692381), alla 1 kV elektriõhuliinid AMKA.3x35+50 ja AMKA.3x70+95 (VID koodid 54559712 ja 5303809), alajaam Hageri Raba:(Kohila) (VID kood 1692373), elektrimaakaabelliin AXPk.4x70 (VID kood 54559710), elektriõhuliini mastitõmmissad või toed (VID koodid 287979508, 287979509, 225593229 ja 5303874) ning nende kaitsevööndid.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaale ja mäeeraldise vasakpoolse lahustüki lõuna- ja edelaosale jääb kuni 7,5 m ulatuses Rabivere maastikukaitseala (EELIS kood KLO1000246) ja Rabivere maastikukaitseala Rabivere piiranguvöönd.

Taotletava mäeeraldise parempoolse lahustüki idaosale kuni 30 m ja vasakpoolse lahustüki idaosale kuni 3 m ulatuses jääb III kategooria kaitsealuse liigi *Tetrao tetrix* (teder; EELIS kood KLO9130815) elupaik. Nimetatud elupaik ulatub taotletava mäeeraldise teenindusmaa parempoolsele lahustükile kuni 178 m ja vasakpoolsele lahustükile kuni 45 m ulatuses. Märgime, et tedre elupaik on Maa-ameti geoportaalis nähtav alates 10.08.2022, millest tulenevalt Maa-ameti 26.05.2022 kirjas nr 9-3/22/5003-6 elupaika mainitud ei ole. Kuna keskkonnakaitseloa muutmistaotluse graafilised lisad on koostatud 2021. aastal, siis ei ole graafilistel lisadel *Mäeeraldise plaan* ja *Korrastatud ala plaan* samuti kujutatud tedre elupaiga piire.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa läänepiir jääb riigitee nr 20101 Hageri - Kodila – Kuusiku äärmise sõiduraja välimisest servast ~6 m kaugusele.

Lugupidamisega

Triin Hinnosaar
geoloogia osakonna peaspetsialist

+372 5340 6572 triin.hinnosaar@maaamet.ee